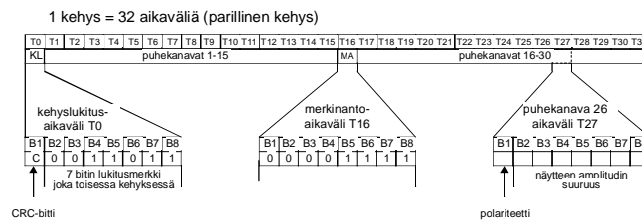

Piirikytkentäiset kytkentäkentät

- ✓ Mitä ja miksi
- ✓ Aikakytkentä
- ✓ Tilakytkentä
- ✓ Analogiat
  - § Tila-tila
  - § Aika-tila
- ✓ Kaksiportaiset kytkentäkentät
  - § AA
  - § AT
  - § TA
  - § TT

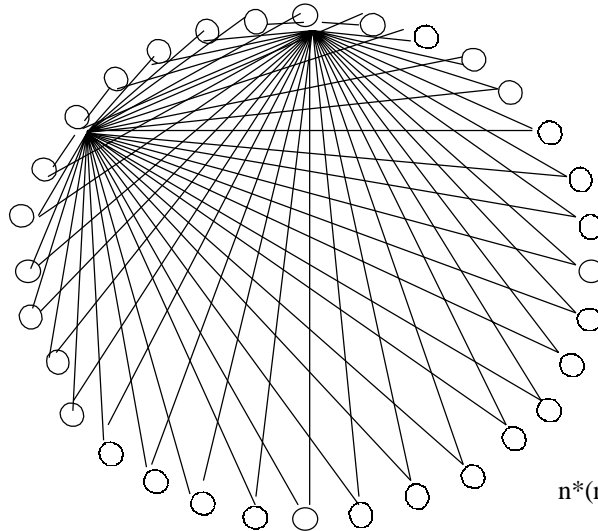
Kapeakaistakenttä kytkee PCM-aikavälejä

- ✓ PCM30 -kehysten aikavälin nolla sisältö vaihtelee parittoman ja parillisen kehysten välillä
  - § Parillinen kehys sisältää kehyslukituksen
  - § Pariton kehys sisältää hallintainformaation

- ✓ Puhekanavan bittinopeus on 64kbit/s ja PCM30 -kehys siirretään 2,048 Mbit/s nopeudella.
- ✓ Ennen kytkentää nopeus voidaan muuttaa ja voidaan siirtää aikavälien rinnakkaisesitykseen.

Ilman kytkentää verkossa tarvitaan kiinteä yhteys kaikilta kaikille

Televerkoissa puhelinkeskukset ja digitaaliset ristikytkentälaitteet suorittavat kytkentää

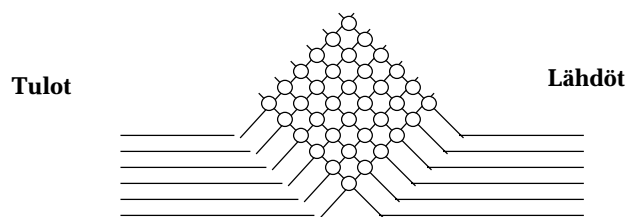
- ✓ Yhteys päätelaitteiden välillä on joko
  - § Kiinteä
  - § Kytkentäinen
- ✓ Kytkentäinen yhteys edellyttää mekanismia, joka yhdistää oikeat informaatiovirrat keskenään
- ✓ Informaation kytkentä suoritetaan *kytkentäkentässä*, jonka rakenne riippuu pitkälti *verkon toimintatavasta, käytössä olevasta teknologiasta ja vaaditusta kytkentäkapasiteetista*.
- ✓ Kaksi näkökulmaa: kombinatorinen ja teknologinen.

Kentän perustoimintoja ovat aika- ja tilakytkentä

- ✓ Puhelinverkon keskuksat käyttävät usein sisäisesti PCM30 -kehystä tai sen monikertaa.
- ✓ PCM30 -kehys rakentuu aikajakoisella kanavoinnilla, joten yksittäinen puhekanava on sidottu ajassa kehykseen.
- ✓ Kommunikoivat päätelaitteet voivat sijaita eri PCM-yhteydellä, joten puhekanavat on sidottu myös tilaan(paikkaan), jossa ne tulevat keskukseseen.
- ✓ Edelliset ominaisuudet on helppo ottaa huomioon erillisissä aika- ja tilakytkentää suorittavissa kytkimissä.

Tilakytkin on kentän perusrakennuspalikka

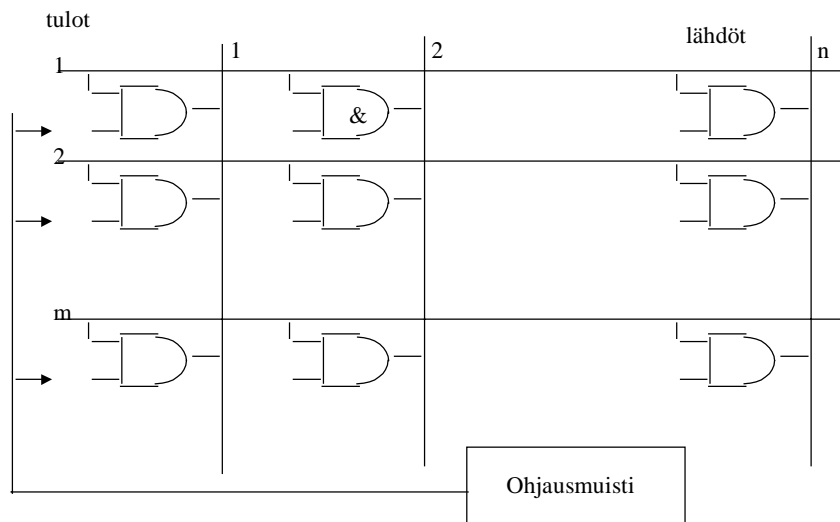
- ✓ Tilakytkin on yksinkertainen ristikytkentämatriisi, jonka kytkentäpisteitä ohjaamalla voidaan informaatiovirtaa suunnata.

Tilakytkimen ohjaus on syklistä tai jatkuvaa

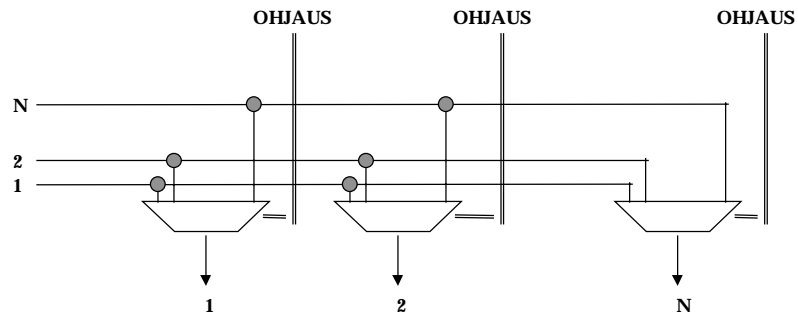
- ✓ Ohjaustapa riippuu kytkettävien johtojen luonteesta.
- ✓ Jos johdot ovat PCM30 -johtoja suoritetaan ohjaus syklisesti, siten, että ohjaus muuttuu aikavälin viimeisen bitin ja seuraavan aikavälin ensimmäisen bitin välissä.
- ✓ Jos johdot ovat 64kbit/s puhekanavia voi ohjaus olla kiinteä/jatkuvaa.

Tilaporras - esimerkki

Esimerkki (2) tilakytkimestä

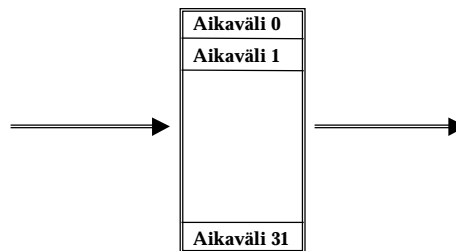
- ✓ Tilakytkin voidaan toteuttaa Nx1-multipleksereillä.

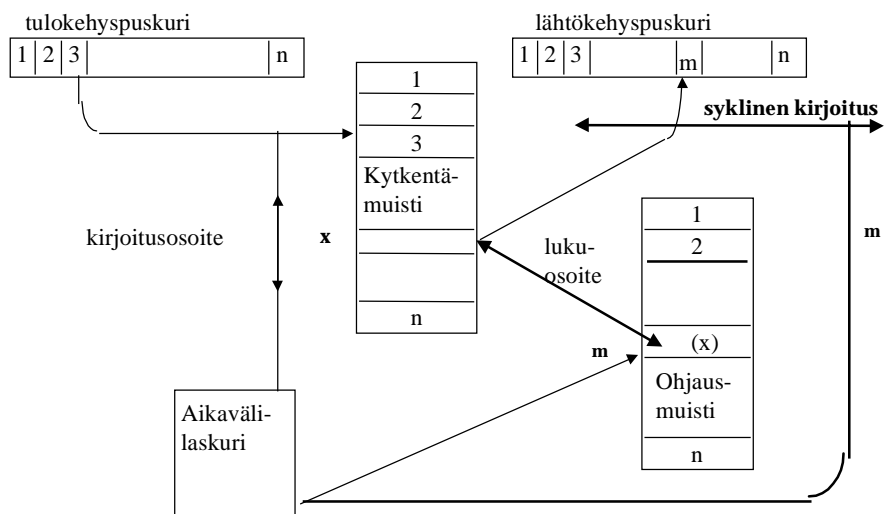
- ✓ Yhtein lähtöön voi kullakin hetkellä olla ja on kytkettynä tasan yksi tulo. Kuhunkin lähtöön menee aina jotakin.

Aikakytkin järjestää aikavälit uuteen järjestykseen

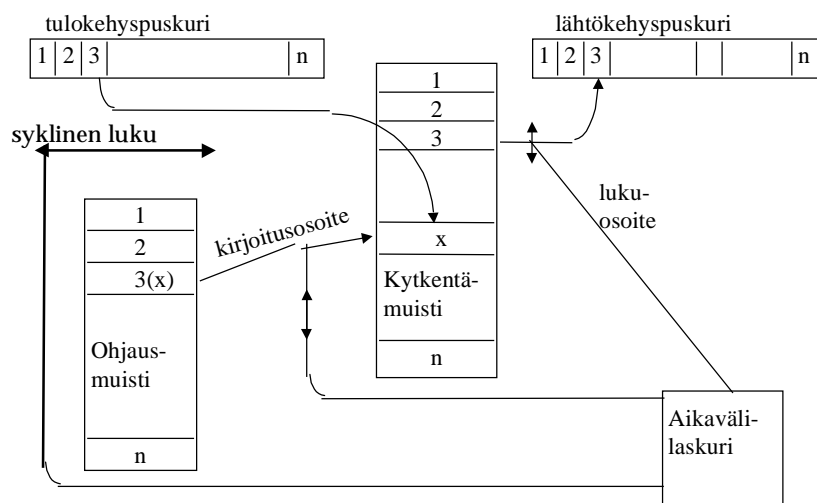
- ✓ Tilakytkin on muisti, joka puskuroid tulevan PCM30 -kehysten tai sen monikerran.
- ✓ Kehys luetaan muistista lähtevälle johdolle ohjauslogiikan määräämässä järjestyksessä.

Aikaporras - sarjakirjoitus-osoiteluku

Aikaporras - osoitekirjoitus-sarjaluku

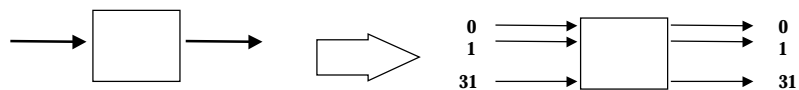

Aikakytkinten ominaisuuksia

- ✓ Tulokehyspuskuriin bitit tulevat johtojen bittinopeudella, ne lähtevät lähtöpuskurista johdon bittinopeudella - siis edellisestä pitää lukea aikavälit samaan tahtiin ja jälkimmäiseen kirjoittaa samaan tahtiin ja järjestyksessä.
- ✓ kytkentämuistiin kohdistuu kehyksen aikavälimäärän verran kirjoituksia ja sama määrä lukuoperaatioita kehyksen aikana -> kytkentämuistin nopeus on kriittinen parametri: saatavilla oleva nopeus halutaan hyödyntää täysimääräisesti, mutta sen yli ei voida mennä ilman rinnakkaisuutta.
- ✓ ohjausmuistin nopeusvaatimus on hieman yli puolet kytkentämuistista, koska joskus kytkentöjä pitää myös muuttaa.

Aika-tila -analogia

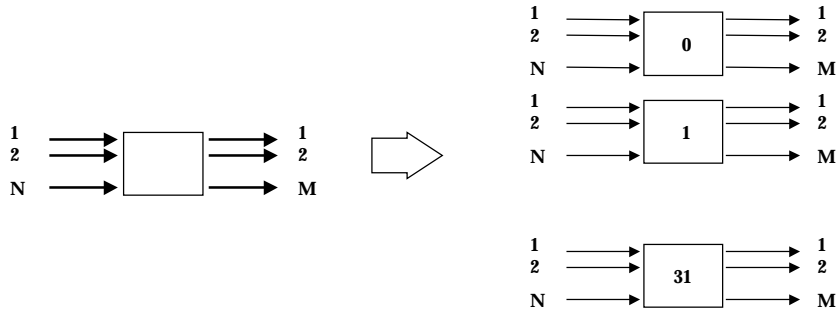
- ✓ Aikakytkentäinen PCM30 -kytkin on muunnettavissa tilakytkimeksi muuttamalla PCM30 -kehyksen aikavälit rinnakkaismuotoon.

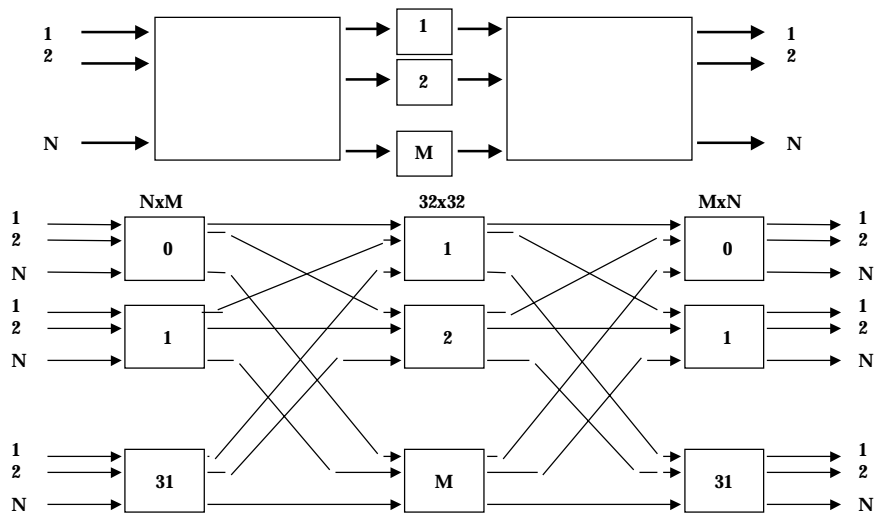
- ✓ Tilakytkin sijoittuu tulokehyspuskurin ja lähtökehyspuskurin väliin.
- ✓ Onko tämä looginen muunnos reilu?

Tila-tila -analogia

- ✓ Tilakytkentäinen PCM30 -kytkin on muunnettavissa puhtaaksi tilakytkimeksi jakamalla jokainen PCM30 -aikaväli omaan kytkimeen.

Esimerkki muunnoksesta

Tila- ja aikakytkimien ominaisuuksia

Tilakytkimet

- ✓ Peruskytkinten (AND-portti) lukumäärä kasvaa:
tulojen lkm x lähtöjen lkm
eli neliöllisesti.
- ✓ Lähtöjen nopeus määrittelee komponenttien nopeusvaatimuksen.
- ✓ Väylärakenteita sekä tuloissa että lähdöissä. Vaikeuttaa vian paikannusta.

Aikakytkimet

- ✓ Kytkin- ja ohjausmuistin koko kasvaa :
2 x aikavälien määrä
eli lineaarisesti niin kauan kuin muistien nopeus riittää.
- ✓ Edullinen rakenne niin kauan kuin muistin nopeus riittää.
- ✓ Muistien nopeus määrää maksimikokoa.

KytKentäkenttä muodostetaan erilaisilla tila- ja aikakytkin kombinaatioilla

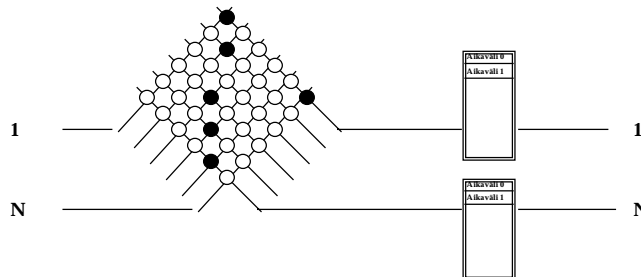
- ✓ KytKentäkenttä on yksittäisistä kytkimistä muodostettu verkko.
- ✓ Kaksisuuntainen tiedonsiirto edellyttää kahta läpikytkentää kytkentäkentässä.
- ✓ KytKentäkentän tulee olla pieni estoltaan - mielellään estoton.
- ✓ Estottomuus = kytkentä miltä tahansa tulolta mille tahansa tulolle on *aina* mahdollinen.
- ✓ Tehokas multicast on nykyään tyypillinen toiminnallinen vaatimus.

Kaksiportainen kytkentäkenttä

- ✓ Mahdollisia aika- ja tilakombinaatioita ovat:
  - § Aika-aika (AA)
  - § Aika-tila (AT)
  - § Tila-aika (TA)
  - § Tila-tila (TT)
- ✓ AA-kenttä ei ole järkevä, koska yhdellä aikakytkennällä saavutetaan sama tulos kuin kahdella peräkkäisellä aikakytkennällä.
- ✓ TT-kenttä ei ole järkevä, koska kytkentäkentän estollisuus on suuri eikä saavuteta etua.

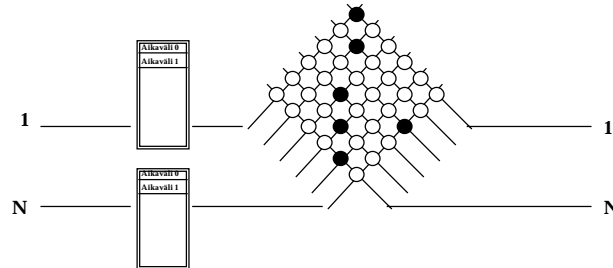
Tila-aika kytkentäkenttä

- ✓ TA-kenttä on herkkä estolle, koska tilakytkentä ensimmäisenä vaiheena aiheuttaa estoa mielivaltaisesti valitulle väylälle.
- ✓ Kuvassa väylän 1 ja N yksittäiset aikavälit pyrkivät samalle lähtöväylälle nro 1.

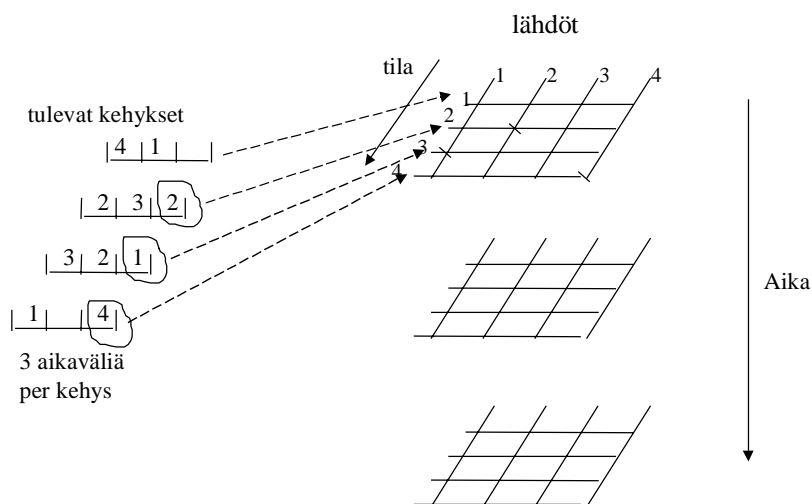

Aika-tila kytkentäkenttä

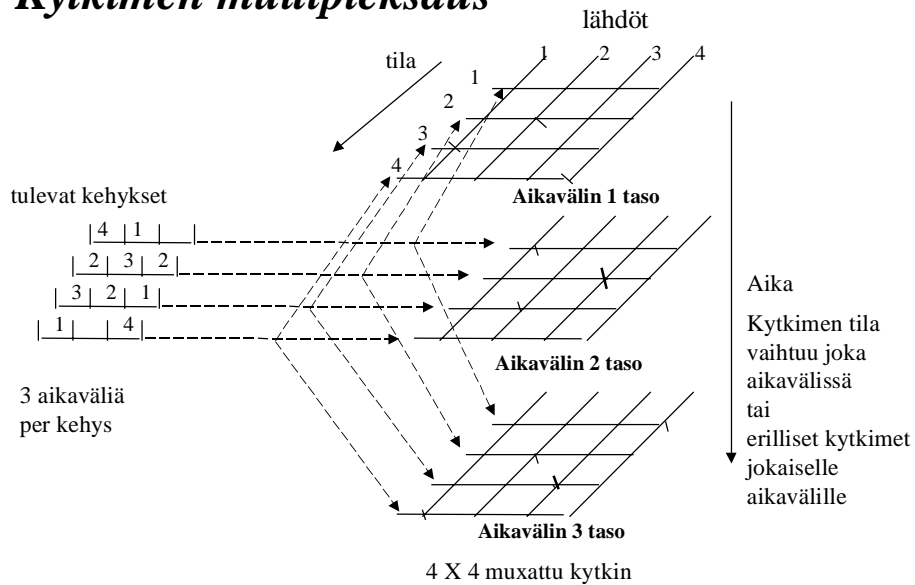
- ✓ AT-kenttä on rakenteeltaan vähäestoinen, sillä aikakytkin mahdollistaa aikavälien järjestelyn niin, että kytkentä tilakentässä on estotonta.

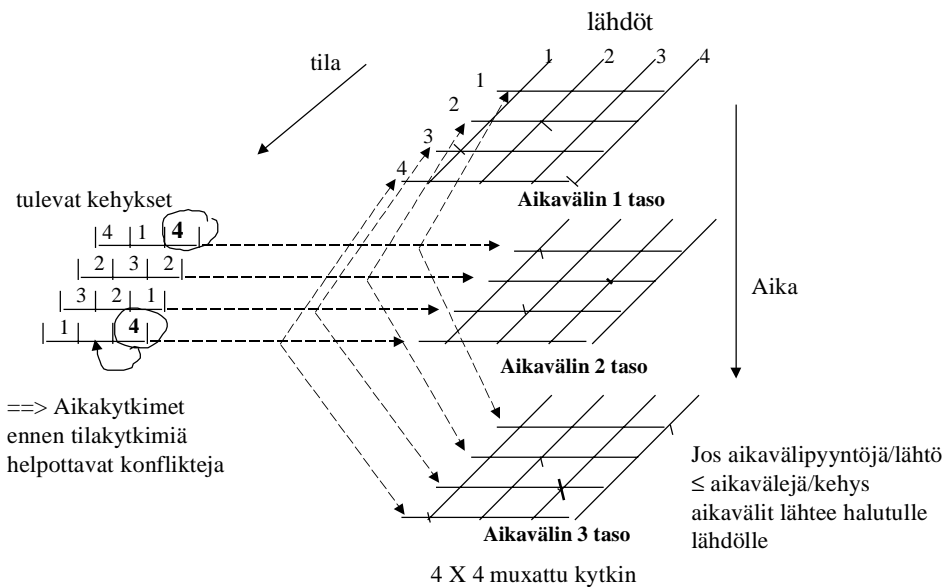
Kytkimen multipleksaus

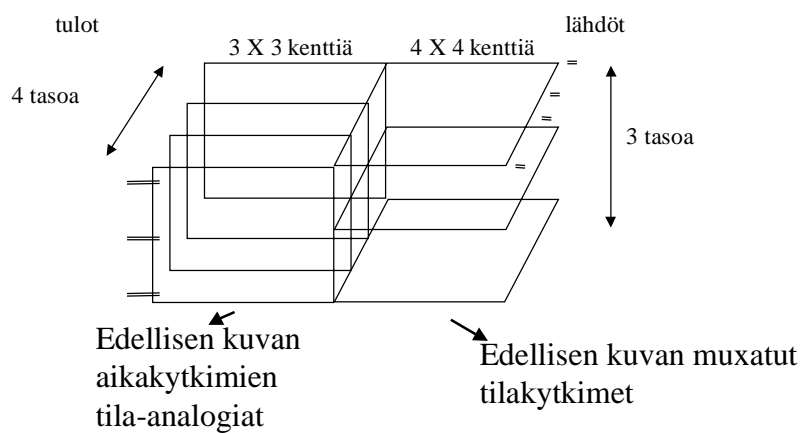
Kytkimen multipleksaus

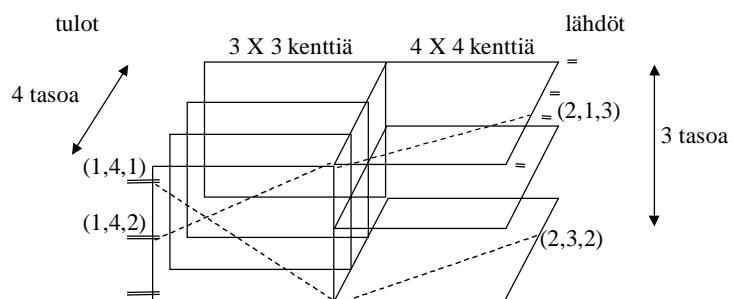
Tulevien aikavälien järjestäminen

AT -kenttää vastaava TT -kenttä

Kytkentä TT -kentässä

Koordinaatti (x,y,z)

$\left| \begin{array}{c} | \\ | \\ | \end{array} \right|$ portti (tulo-tai lähtö)
 | taso
 porras

Kolmeportaiset kytkentäkentät

- ✓ **Kolmeportaiset kytkentäkentät muodostuvat kolmesta peräkkäisestä aika- ja/tai tilakytkimestä.**
- ✓ **Mahdollisia toteutuksia ovat:**
  - § Aika-aika-aika (AAA) (ei merkitystä, ei kytkentää)
  - § Aika-aika-tila (AAT) (=AT)
  - § Aika-tila-aika (ATA)
  - § Aika-tila-tila (ATT)
  - § Tila- aika-aika (TAA) (=TA)
  - § Tila-aika-tila (TAT)
  - § Tila- tila-aika (TTA) (=TA)
  - § Tila-tila-tila (TTT) (ei merkitystä, estollinen)
- ✓ **Kolme kiinnostavaa uutta ratkaisua ATA, ATT ja TAT.**